

Pojęcie rachunku płatniczego

Rachunek płatniczy należy do podstawowych konstrukcji prawnych w dziedzinie usług płatniczych. Stanowi fundament księgowy służący do ewidencjonowania rozliczeń między stronami. Operacje księgowe dokonywane na tym rachunku odzwierciedlają usługi płatnicze świadczone przez dostawców na rzecz użytkowników. Celem niniejszego artykułu jest analiza pojęcia rachunku płatniczego w świetle przepisów prawa polskiego oraz europejskiego.

TOMASZ CZECH

W art. 4 pkt 12 PSD2¹ rachunek płatniczy (ang. *payment account*, niem. *Zahlungskonto*, fr. *compte de paiement*) zdefiniowano jako rachunek prowadzony w imieniu co najmniej jednego użytkownika usług płatniczych, wykorzystywany do wykonywania transakcji płatniczych. Podobną definicję zamieszczono w uprzednio obowiązującym art. 4 pkt 12 dyrektywy PSD1². W prawie polskim – w ramach transpozycji powołanych przepisów unijnych – rachunek płatniczy określono jako rachunek prowadzony dla jednego lub większej liczby użytkowników służący do wykonywania transakcji płatniczych (art. 2 pkt 25 u.u.p.³)⁴. Zaznaczono, że obejmuje on także rachunek bankowy⁵ oraz rachunek członka spółdzielczej kasy oszczędnościowo-kredytowej⁶, jeżeli rachunki te służą do wykonywania transakcji płatniczych.

Znaczenie pojęcia rachunku płatniczego

Rachunek płatniczy jest podstawowym pojęciem, do którego odwołują się liczne przepisy PSD2 oraz u.u.p. Przede wszystkim chodzi o przepisy regulujące sposób świadczenia usług płatniczych (zob. np. art. 54, art. 59 u.u.p.), w tym terminy ich wykonywania na rzecz użytkowników⁷, oraz obowiązki

¹ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 2015/2366/UE z 25.11.2015 r. w sprawie usług płatniczych w ramach rynku wewnętrznego, zmieniająca dyrektywy 2002/65/WE, 2009/110/WE, 2013/36/UE i rozporządzenie (UE) nr 1093/2010 oraz uchylająca dyrektywę 2007/64/WE (Dz.U. UE L nr 337, s. 35), dalej: „PSD2”.

² Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady nr 2007/64/WE z 13.11.2007 r. w sprawie usług płatniczych w ramach rynku wewnętrznego zmieniająca dyrektywy 97/7/WE, 2002/65/WE, 2005/60/WE i 2006/48/WE i uchylająca dyrektywę 97/5/WE (Dz.U. UE L nr 319, s. 1), dalej: „PSD1”.

³ Ustawa z 19.08.2011 r. o usługach płatniczych (t.j. Dz.U. z 2020 r., poz. 794, ze zm.), dalej: „u.u.p.”.

⁴ Por. np. B. Bajor [w:] *Ustawa o usługach płatniczych. Komentarz* (red. J. Byrski, A. Zalcewicz), Warszawa 2021, s. 118-120; M. Grabowski, *Ustawa o usługach płatniczych. Komentarz*, Warszawa 2020, s. 47-50; K. Korus, *Pojęcie usługi płatniczej w ustawie o usługach płatniczych*, Monitor Prawa Bankowego 2012, nr 7-8, s. 32-34.

⁵ Zob. art. 725 i n. k.c. oraz art. 49 i n. ustawy z 29.08.1997 r. – Prawo bankowe (t.j. Dz.U. z 2020 r., poz. 1896, ze zm.), dalej: „p.b.”.

⁶ Zob. art. 732 k.c. w zw. z art. 3 ust. 1 ustawy z 5.11.2009 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych (t.j. Dz.U. z 2020 r., poz. 1643, ze zm.).

⁷ Szerzej por. T. Czech, *Termin wykonania transakcji płatniczej i data waluty*, Monitor Prawa Bankowego 2012, nr 7-8, s. 97 i n.